

GVERNUL ROMÂNIEI
PRIMUL – MINISTRU

NR. 335 /DPSG
DATA 06.02.2008

Biroul permanent al Senatului
nr. 740 / 15.02.2008

2179

Domnule președinte,

În conformitate cu prevederile art.111 alin.(1) din Constituție, Guvernul României formulează următorul

PUNCT DE VEDERE

referitor la *propunerea legislativă pentru modificarea și completarea Legii nr. 3 din 22/02/2000 privind organizarea și desfășurarea referendumului, versiune consolidată în data de 15.05.2007*, inițiată de domnii senatori Gheorghe Funar și Carol Dina din Grupul parlamentar al PRM (Bp. 740/2007).

I. Principalele reglementări

Această inițiativă legislativă are ca obiect de reglementare amendarea Legii nr. 3/2000 privind organizarea și desfășurarea referendumului, cu modificările și completările ulterioare, propunând, în principal, următoarele:

- completarea art. 12 alin. (1) cu o nouă literă, cu următorul cuprins:
„*adoptarea Tratatului constituțional al Uniunii Europene*”;
- completarea art. 12 cu două noi alineate, alin. (3) și alin. (4), care prevăd că:

„(3) *În cazul în care referendumul național a fost invalidat, Președintele României poate cere poporului să își exprime voința printr-un referendum pe aceeași temă după cel puțin cinci ani.*

(4) *Cheltuielile ocazionate de referendumul național care a fost invalidat se impută Președintelui României pentru că a propus o temă falsă care nu reprezintă o prioritate pentru poporul român.*”;

- modificarea art. 13 alin. (1) în sensul ca problemele vizând separatismul pe criterii etnice sau separatismul teritorial să fie exceptate de la aprobarea prin referendum;

- completarea art. 21 cu un nou alineat, alin. (2), potrivit căruia toți cetățenii care se prezintă la vot vor fi amprentați prin aplicarea unei substanțe speciale de culoare mov pe degetul mic de la mâna dreaptă, substanță ce nu poate fi înlăturată cel puțin 24 de ore. În cazul cetățenilor care se găsesc într-o situație diferită, amprentarea se face pe un alt deget.

II. Propuneri și observații

1. Referitor la motivarea prevăzută în Expunerea de motive, datorită conținutului excesiv de sumar prezentat și argumentat, precum și a modalității necorespunzătoare de redactare, aceasta nu a fost elaborată cu respectarea cerințelor prevăzute de art. 30 din *Legea nr. 24/2000 privind normele de tehnică legislativă pentru elaborarea actelor normative, republicată*, referitoare la elementele obligatorii din cuprinsul instrumentului de prezentare și motivare.

În acest sens, cu titlu exemplificativ, menționăm că Expunerea de motive nu se referă la cerințele care reclamă intervenția normativă, cu referire specială la insuficiențele și neconcordanțele, în concret, ale reglementărilor în vigoare.

De asemenea, nu sunt prevăzute principiile de bază și finalitatea reglementărilor propuse, cu evidențierea elementelor noi, nici concluziile studiilor, lucrărilor de cercetare ori evaluărilor statistice avute în vedere la elaborarea propunerii legislative.

2. În prezent, potrivit art. 147 alin. (1) din Constituție, dispozițiile **art. 12 alin. (1)** din *Legea nr. 3/2000* și-au încetat efectele, întrucât prin Decizia nr. 567/2006 Curtea Constituțională le-a declarat ca fiind neconstituționale.

În esență, Curtea a statuat că, întrucât, în timp, interesul național poate diferi, oricând putând interveni situații noi, care să reclame organizarea unui referendum, „*orice enumerare a situațiilor considerate ca fiind de interes național la momentul la care legiuitorul adoptă reglementarea se poate transforma ulterior într-o îngrădire, într-o limitare care să afecteze dreptul constituțional al Președintelui de a decide singur cu privire la problemele asupra cărora vrea să consulte poporul*”.

Pentru aceste considerente, apreciem că:

- în prezent, nu mai pot fi aduse completări art. 12 alin. (1), acesta fiind lipsit de efecte juridice;

- orice inițiativă legislativă în sensul enumerării limitative a situațiilor considerate ca fiind de interes național ar contraveni celor statuate de Curtea Constituțională și, implicit, ar aduce atingere dreptului prevăzut la art. 90 din Constituție.

Având în vedere că aprecierea problemelor de interes național ce ar putea fi supuse referendumului este un atribut exclusiv al Președintelui României, considerăm că dispozițiile de completare a art. 12 (cu alin. (3) și alin. (4)) sunt, de asemenea, de natură a aduce atingere acestui drept constituțional.

Totodată, în ceea ce privește textul propus pentru **alin. (4)** care completează **art. 12**, menționăm că Președintele nu este răspunzător de validarea sau invalidarea referendumului, în condițiile exercitării de către popor a suveranității naționale recunoscute potrivit dispozițiilor constituționale (art. 2), context în care apreciem că nu îi pot fi imputate cheltuielile realizate pentru organizarea și desfășurarea unui referendum ce ar fi invalidat.

3. Modificarea **art. 13 alin. (1)** este inutilă având în vedere că potrivit art. 3 din lege problemele care, potrivit art. 152 din Constituție, nu pot fi supuse revizuirii nu pot face, în mod firesc, nici obiectul referendumului. În același sens apreciem și cu privire la măsura prevăzută pentru completarea **art. 46**.

4. Măsura prevăzută pentru amendarea **art. 21**, **art. 35** și **art. 37 alin. (1)** reprezintă un tratament inuman și degradant, de natură a afecta dreptul la viață și la integritatea fizică și psihică a persoanei, garantat de art. 22 din Constituție. Mai mult, soluția vizată nu este aplicată în niciun stat membru al Uniunii Europene.

Evidențiem faptul că, Legea nr. 3/2000 oferă posibilitatea identificării persoanelor care își exercită votul de mai multe ori. Astfel, potrivit dispozițiilor art. 43¹ alin. (5), Autoritatea Electorală Permanentă verifică listele electorale suplimentare în vederea depistării eventualei existențe a unor voturi multiple.

5. Având în vedere art. 126 din Constituție, în textul propus pentru modificarea **art. 24 alin. (1)** și **alin. (2)** în loc de sintagma „*Curtea Supremă de Justiție*” trebuia să se scrie „*Înalta Curte de Casație și Justiție*”.

În plus, semnalăm că Expunerea de motive nu justifică reducerea numărului de judecători care fac parte din Biroul Electoral Central de la 7 la 2.

De asemenea, având în vedere numărul mare al formațiunilor politice înregistrate în România, apreciem că prin completarea Biroului Electoral

Central și cu câte un reprezentant al fiecărui partid neparlamentar s-ar îngreuna activitatea și luarea deciziilor de către acest organism. Eventual, se putea prevedea fie ca aceștia să își desemneze de comun acord un anumit număr de reprezentanți, expres prevăzut de lege, fie ca acești reprezentanți să aibă un statut de observatori.

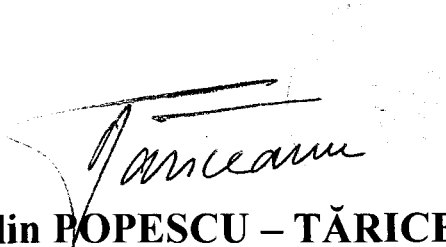
6. Întrucât reprezentanții mijloacelor de comunicare în masă pot fi și colaboratori, iar nu numai angajați ai acestora, apreciem că măsura legislativă propusă pentru **art. 25 alin. (4)** ar restrânge și afecta dreptul colaboratorilor din mass-media de a putea fi acreditați.

7. Având în vedere că art. 58 prevede deja că acțiunea penală se pune în mișcare din oficiu pentru toate infracțiunile săvârșite în legătură organizarea și desfășurarea referendumului, considerăm că măsura propusă pentru completarea **art. 58** este superfluă.

III. Punctul de vedere al Guvernului

Având în vedere considerentele menționate, **Guvernul nu susține adoptarea acestei inițiative legislative.**

Cu stimă,

Călin POPESCU – TĂRICEANU

Domnului senator **Nicolae VĂCĂROIU**

Președintele Senatului